

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «КИРИК ТА ГОНЧАР ПРОТИ УКРАЇНИ»
(CASE OF KYRYK AND GONCHAR v. UKRAINE)**

(Заяви № 6200/25 та № 7881/25)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

16 квітня 2026 року

Це рішення є остаточним, але може підлягати редакційним виправленням.

У справі «Кирик та Гончар проти України»

Європейський суд з прав людини (П'ята секція), засідаючи комітетом, до складу якого увійшли:

Андреас Зюнд (*Andreas Zünd*), Голова,

Діана Сирку (*Diana Sârcu*),

Микола Гнатовський (*Mykola Gnatovskyy*), судді,

та Вікторія Марадудіна (*Viktoriya Maradudina*), в.о. заступника Секретаря секції,

після обговорення за зачиненими дверима 26 березня 2026 року постановляє таке рішення, що було ухвалено у той день:

1. ПРОЦЕДУРА

1. Справу було розпочато за заявами, поданими у різні дати, зазначені в таблиці у додатку, до Суду проти України на підставі статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Про заяви було повідомлено Уряд України (далі – Уряд).

2. ФАКТИ

3. Перелік заявників і відповідні деталі заяв наведені в таблиці у додатку.

3. ПРАВО

1. ОБ'ЄДНАННЯ ЗАЯВ

4. Беручи до уваги схожість предмета заяв, Суд вважає за доцільне розглянути їх спільно в одному рішенні.

2. СТВЕРДЖУВАНЕ ПОРУШЕННЯ СТАТТІ 2 КОНВЕНЦІЇ

5. Заявники скаржилися на непроведення ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, до яких не були причетні представники держави. Вони посилалися, прямо чи по суті, на пункт 1 статті 2 Конвенції.

6. Насамперед Суд зазначає, що ця справа має розглядатися з огляду на зобов'язання держави провести ефективне розслідування за процесуальним аспектом статті 2 Конвенції. Відповідні загальні принципи щодо ефективності розслідування наведені в рішенні у справі «Мустафа Тунч і Феджіре Тунч проти Туреччини» [ВП] (*Mustafa Tunç and Fecire Tunç v. Turkey*) [GC], заява № 24014/05, пункти 169 – 182, від 14 квітня 2015 року). Зокрема, після виникнення зобов'язання провести

розслідування, дотримання процесуальних вимог за статтею 2 Конвенції оцінюється на підставі декількох основних критеріїв: належність слідчих дій, оперативність розслідування, залучення членів родини померлого та незалежність розслідування. Ці елементи є взаємопов'язаними і кожен з них окремо не може бути самоціллю (там само, пункт 225).

7. До того ж це зобов'язання не є обов'язком досягнення результатів, а обов'язком вжиття заходів. Суд погоджується, що не кожне розслідування обов'язково має бути успішним або дійти висновку, який збігається з викладом подій скажника. Проте воно, у принципі, має бути здатним призвести до встановлення фактів справи, а якщо твердження виявляються правдивими – до встановлення та покарання винних осіб (див. рішення у справі «Пол та Одрі Едвардс проти Сполученого Королівства» (*Paul and Audrey Edwards v. the United Kingdom*), заява № 46477/99, пункт 71, ЄСПЛ 2002-II).

8. Розглядаючи факти цих заяв у контексті зазначених принципів, Суд вважає, що розслідування характеризувалися різними недоліками, які підірвали здатність органів досудового розслідування встановити обставини дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, а також відповідальних осіб, якщо такі були. Конкретні недоліки вказані в таблиці у додатку.

9. У керівних справах «Качурка проти України» (*Kachurka v. Ukraine*), заява № 4737/06, від 15 вересня 2011 року), «Поживотко проти України» (*Pozhyvotko v. Ukraine*), заява № 42752/08, від 17 жовтня 2013 року та «Басюк проти України» (*Basyuk v. Ukraine*), заява № 51151/10, від 05 листопада 2015 року) Суд вже встановлював порушення щодо питань, аналогічних тим, що розглядаються у цій справі.

10. Розглянувши всі надані йому матеріали, Суд не вбачає жодних фактів або аргументів, здатних переконати його дійти іншого висновку щодо прийнятності та суті цих скарг. З огляду на свою практику з цього питання Суд вважає, що у цих заявах розслідування, як описано далі, не відповідали критерію ефективності.

11. Отже, ці скарги є прийнятними та свідчать про порушення статті 2 Конвенції.

3. ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

12. З огляду на наявні в нього документи та свою практику (див., зокрема, згадане рішення у справі «Басюк проти України» (*Basyuk v. Ukraine*), пункти 74 – 80) Суд вважає за доцільне присудити суми, зазначені у таблиці в додатку.

4. ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Вирішує* об'єднати заяви;
2. *Оголошує* заяви прийнятними;
3. *Постановляє*, що ці заяви свідчать про порушення статті 2 Конвенції у зв'язку з непроведенням ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод, які становили загрозу життю, до яких не були причетні представники держави;
4. *Постановляє*, що:
 - (а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявникам суми, зазначені в таблиці у додатку; ці суми мають бути конвертовані в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - (б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначені суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

Учинено англійською мовою та повідомлено письмово 16 квітня 2026 року відповідно до пунктів 2 і 3 Правила 77 Регламенту Суду.

Вікторія Марадудіна
(*Viktoriya Maradudina*)
В.о. заступника Секретаря

Андреас Зюнд
(*Andreas Zünd*)
Голова

РІШЕННЯ У СПРАВІ «КИРИК ТА ГОНЧАР ПРОТИ УКРАЇНИ»

ДОДАТОК

Перелік заяв зі скаргами за статтею 2 Конвенції
(непроведення ефективного розслідування смерті чи дорожньо-транспортних пригод,
які становили загрозу життю, до яких не були причетні представники держави)

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодуванн я моральної шкоди (в Євро) ¹	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро) ²
1.	6200/25 13.02.2025	Стефанія Михайлівна КИРИК 1987	Ставрук Наталія Зіновіївна м. Львів	12.08.2018 чоловік заявниці їхав на мотоциклі та зіткнувся з автомобілем, яким керував В. Чоловік заявниці отримав тяжкі тілесні ушкодження. Було порушено кримінальне провадження. 25.08.2018 чоловік заявниці помер у лікарні. Незважаючи на подання численних клопотань слідчим, заявниці було надано статус потерпілої у кримінальному провадженні лише 14.11.2018. Слідчі провели декілька слідчих дій та допитали свідків. 26.12.2018 провадження було закрито у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення. У висновках експертів зазначалося, що В. не мав технічної можливості уникнути зіткнення. Проте 12.01.2019 слідчий суддя скасував постанову про закриття провадження, поставивши під сумнів всебічність та повноту розслідування. Після поновлення провадження було проведено слідчий експеримент за участю заявниці, а також судову металознавчу та інженерно-транспортну експертизи мотоцикла. 31.03.2021 провадження знову було закрито у зв'язку з відсутністю складу кримінального правопорушення. 11.05.2021 слідчий суддя скасував цю постанову, вважаючи її передчасною та наголосив, що слідчі не вжили вичерпних заходів для повного дослідження ключових обставин події та належного розгляду висунутих заявницею аргументів.	Національні органи влади самі критикували процес проведення розслідування у зв'язку з його неефективністю (рішення у справах «Принда проти України» (<i>Prynda v. Ukraine</i>), заява № 10904/05, пункт 56, від 31 липня 2012 року) та «Поживотко проти України» (<i>Pozhyvotko v. Ukraine</i>), заява № 42752/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року), відсутність ретельності та оперативності підірвала здатність органів державної влади встановити обставини справи (рішення у справах «Ігор Шевченко проти	6 000	250

РІШЕННЯ У СПРАВІ «КИРИК ТА ГОНЧАР ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодуванн я моральної шкоди (в євро)	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в євро)
				Незрозуміло, чи були проведені будь-які подальші слідчі дії, окрім призначення дорожньо-технічної експертизи у 2022 році. 24.06.2024 у висновку експерта було зроблено висновок, що організація дорожнього руху на перехресті, де сталася аварія, не відповідає нормативним стандартам. 29.08.2024 слідчий суддя закриття провадження, не встановивши жодних порушень правил дорожнього руху з боку В., безпосередньо пов'язаних з аварією. 14.10.2024 апеляційний суд залишив без змін ухвалу суду першої інстанції та відмовив у задоволенні апеляційної скарги заявниці на постанову про закриття кримінального провадження.	України» (<i>Igor Shevchenko v. Ukraine</i>), заява № 22737/04, пункт 60, від 12 січня 2012 року; «Зубкова проти України» (<i>Zubkova v. Ukraine</i>), заява № 36660/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року), неодноразове повернення справи на додаткове розслідування внаслідок неможливості слідчими достатніх заходів (рішення у справі «Антонов проти України» (<i>Antonov v. Ukraine</i>), заява № 28096/04, пункт 50, від 03 листопада 2011 року), права заявника як потерпілого не були належним чином захищені (рішення у справах «Сергій Шевченко проти України» (<i>Sergey Shevchenko v. Ukraine</i>), заява № 32478/02, пункт 74, від 04 квітня 2006 року; «Маснева проти України» (<i>Masneva v.</i>		

РІШЕННЯ У СПРАВІ «КИРИК ТА ГОНЧАР ПРОТИ УКРАЇНИ»

№	№ заяви Дата подання	П.І.Б. заявника Рік народження	П.І.Б. представника та місцезнаходження	Події, що передували справі, та провадження на національному рівні	Ключові питання	Сума, присуджена кожному заявнику в якості відшкодуванн я моральної шкоди (в Євро)	Сума, присуджена у кожній заяві в якості компенсації судових та інших витрат (в Євро)
					Ukraine), заява № 5952/07, пункт 56, від 20 грудня 2011 року та «Принда проти України» (Prynda v. Ukraine), заява № 10904/05, пункт 56, від 31 липня 2012 року).		
2.	7881/25 23.02.2025	Михайло Іванович ГОНЧАР 1950	Собина Павло Миколайович м. Охтирка	29.07.2019 заявника, який їхав на скутері, підрізав автомобіль, яким керував П. Заявник впав та отримав тілесні ушкодження, які судово-медичний експерт кваліфікував як середньої тяжкості. Наступного дня було порушено кримінальне провадження. 19.03.2020 П. було вручено повідомлення про підозру і розпочався двомісячний строк досудового розслідування. 17.06.2020 було складено обвинувальний акт та 22.06.2020 його було направлено до суду першої інстанції. 24.06.2020 заявник подав цивільний позов у межах кримінального провадження. 15.09.2021 міськрайонний суд визнав П. винним у порушенні правил безпеки дорожнього руху та призначив йому покарання у виді двох років виправних робіт. 20.10.2025 Сумський апеляційний суд скасував вирок та закрит кримінальне провадження. Апеляційний суд постановив, що згідно з імперативними нормами кримінальне провадження мало бути закрито, оскільки двомісячний строк досудового розслідування закінчився і органи досудового розслідування ніколи не продовжували його, тоді як обвинувальний акт був поданий до суду першої інстанції після закінчення цього строку.	Національні органи влади самі критикували процес проведення розслідування у зв'язку з його неефективністю (рішення у справах «Принда проти України» (Prynda v. Ukraine), заява № 10904/05, пункт 56, від 31 липня 2012 року) та «Поживотько проти України» (Pozhyvotko v. Ukraine), заява № 42752/08, пункт 40, від 17 жовтня 2013 року)	6 000	250

¹ Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.

РІШЕННЯ У СПРАВІ «КИРИК ТА ГОНЧАР ПРОТИ УКРАЇНИ»

² Та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися заявникам.